

Komisijos ataskaita dėl maisto švitinimo 2007 m.

(2009/C 242/02)

1. TEISINIS PAGRINDAS IR PAGRINDINĖ INFORMACIJA

Pagal 1999 m. vasario 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 1999/2/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su jonizuojančiąja spinduliuote apdorotais maisto produktais ir jų ingredientais, suderinimo ⁽¹⁾ 7 straipsnio 3 dalį reikalaujama, kad valstybės narės kasmet pateiktų Komisijai:

— švitinimo įmonių atliktų patikrinimų duomenis, ypač susijusius su apdoroto maisto ir maisto sudedamųjų dalių kategorijomis ir kiekiu bei paskirtomis dozėmis

ir

— produktų realizavimo etape atliktų tikrinimų rezultatus ir informaciją apie metodus, naudojamus nustatant apdorojimą jonizuojančiąja spinduliuote.

Pagal tos pačios direktyvos 7 straipsnio 4 dalies nuostatą Komisija įpareigojama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbti:

— išsamią informaciją apie patvirtintas švitinimo įmones valstybėse narėse ir apie bet kokius jų statuso pasikeitimus,

— ataskaitą, pagrįstą informacija, kurią jai kasmet pateikia nacionalinės priežiūros institucijos.

Dabartinėje ataskaitoje nagrinėjamas 2007 m. sausio 1 d.–2007 m. gruodžio 31 d. laikotarpis Joje pateikiama apibendrinta informacija, Komisijai pateikta 25 valstybių narių.

Informacija apie bendruosius maisto produktų švitinimo aspektus yra pateikiama Europos Komisijos sveikatos ir vartotojų reikalų generalinio direktorato svetainėje ⁽²⁾.

1.1. Švitinimo įmonės

Pagal Direktyvos 1999/2/EB 3 straipsnio 2 dalį švitinti maisto produktus ir jų sudedamąsias dalis galima tik patvirtintose švitinimo įmonėse. ES esančias įmones patvirtina kompetentingos valstybių narių institucijos. Valstybės narės turi pranešti Komisijai apie patvirtintas švitinimo įmones (7 straipsnio 1 dalis).

Maisto ir jo komponentų švitinimas gali būti atliekamas tik panaudojus šiuos šaltinius:

— radionuklidų ⁶⁰Co arba ¹³⁷Cs gama spinduliuotę,

— ne didesnę kaip 5 MeV rentgeno (didžiausia kvanto energija) spinduliuotę,

— ne didesnę kaip 10 MeV elektronų (didžiausia kvanto energija) spinduliuotę.

Valstybėse narėse esančių patvirtintų įmonių sąrašą Komisija paskelbė ⁽³⁾ *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir šį sąrašą galima rasti adresu http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/approved_facilities_en.pdf

⁽¹⁾ OL L 66, 1999 3 13, p. 16.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

⁽³⁾ OL C 187, 2003 8 7, p. 13.

1.2. Apšvitintas maistas ir jo sudedamosios dalys

Bendrijos lygiu (1999 m. vasario 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/3/EB dėl jonizuojančiąja spinduliuote apdorotų maisto produktų ir maisto komponentų Bendrijos sąrašo patvirtinimo ⁽¹⁾ ES leidžiama švitinti džiovintas aromatines žoles, prieskonius ir daržovių pagardus)

Be to, 7 valstybės narės pranešė, kad jos ir toliau taikys nacionalinius leidimus tam tikram maistui ir jo sudedamosioms dalims pagal Direktyvos 1999/2/EB 4 straipsnio 4 dalį. Komisija paskelbė nacionalinių leidimų sąrašą ⁽²⁾.

Ant bet kurio apšvitinto maisto produkto arba sudėtinių maisto produktų, kuriuose yra viena ar daugiau apšvitintų sudedamųjų dalių, etiketės privalo būti užrašomi žodžiai „Apšvitinta“ arba „Apdorota jonizuojančiąja spinduliuote“. Kai produktai parduodami urmu, šie žodžiai kartu su produkto pavadinimu nurodomi taros, į kurią produktai yra sudėti, viršuje arba šone.

Remdamasis Europos Komisijos suteiktais įgaliojimais, Europos standartizacijos komitetas (toliau – CEN) standartizavo kelis analizės metodus, kad būtų užtikrintas tinkamas ženklavimas arba nustatyti neleistini produktai.

2. ŠVITINIMO ĮMONĖSE ATLIKTŲ TIKRINIMŲ REZULTATAI

Šioje ataskaitos dalyje pateikiami švitinimo įmonėse atliktų patikrinimų rezultatai, ypač susiję su apdorotų produktų kategorijomis ir kiekiu, taip pat su paskirtomis dozėmis.

Valstybės narės pateikė toliau nurodytą informaciją apie patvirtintas įmones ir jose atliktus patikrinimus.

2.1. Belgija

2007 m. kompetentingoms institucijoms atlikus tikrinimus patvirtinta, kad švitinimo įmonė Sterigenics S.A. atitinka Direktyvos 1999/2/EB reikalavimus.

Lentelėje nurodytos 2007 m. šioje įmonėje švitintų produktų kategorijos ir kiekis.

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Varlių kojelės	1 521	5
Mėsa	445	6–8
Paukštiena	282	5
Žuvis ir kiautuotieji vėžiagyviai	258	3–5
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	139	6–9
Dehidratuotas kraujas	16	6–9
Daržovės	12	6
Krakmolas	11	3
Kiaušinių milteliai	7	3
Kita	108	0–10
Iš viso	2 799	

⁽¹⁾ OL L 66, 1999 3 13, p. 24.

⁽²⁾ OL C 112, 2006 5 12, p. 6.

2.2. Bulgarija

Bulgarija informacijos nepateikė.

2.3. Čekija

2007 m. kompetentingų institucijų atliktais tikrinimais patvirtinta, kad švitinimo įmonė Artim Spol S.R.O. atitinka Direktyvos 1999/2/EB reikalavimus.

Lentelėje nurodytos 2007 m. šioje įmonėje švitintų produktų kategorijos ir kiekis.

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Džiovinotos aromatinės žolės, prieskoniai ir daržovių pagardai	55	1–10
Iš viso	55	

2.4. Vokietija

Per ataskaitinį laikotarpį Vokietijoje veikė keturios patvirtintos švitinimo įmonės. 2007 m. kompetentingų institucijų atlikti tikrinimai patvirtino, kad švitinimo įmonės atitinka Direktyvos 1999/2/EB reikalavimus.

Pateikiamose lentelėse nurodytos 2007 m. kiekvienoje įmonėje švitintų produktų kategorijos ir kiekis. 2007 m. trijose Vokietijos švitinimo įmonėse iš viso buvo apdorota 331 tona produktų.

a) Gamma Service Produktbestrahlung GmbH, Radebergas

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Prieskoniai ir prieskoninės žolės	206	< 10
Džiovinotos daržovės	24	< 10
Iš viso	230	

121 tona švitintų produktų eksportuota į trečiąsias šalis.

b) BGS/Beta-Gamma Service GmbH & Co. KG, Vylis

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Prieskoniai ir prieskoninės žolės	21	10–13
Džiovinotos daržovės	18	10–32
Iš viso	39	

Visi švitinti produktai buvo eksportuoti į trečiąsias šalis.

c) Isotron Deutschland GmbH, Alershauzenas

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Daržovės	61	5–10
Prieskoniai ir prieskoninės žolės	1	5–10
Iš viso	62	

Visi švitinti produktai buvo eksportuoti į trečiąsias šalis.

d) Beta-Gamma-Service GmbH & Co. KG, Bruchzalis

2007 m. šioje įmonėje maisto produktai nebuvo švitinami.

2.5. Ispanija

Ispanijoje veikia dvi patvirtintos maisto ir jo sudedamųjų dalių švitinimo įmonės. 2007 m. kompetentingų institucijų atlikti patikrinimai patvirtino, kad švitinimo įmonės atitinka Direktyvos 1999/2/EB reikalavimus.

a) *Ionmed Esterilización, S.A.*

Lentelėje nurodytos 2007 m. šioje įmonėje švitintų produktų kategorijos ir kiekis.

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Džiovinotos aromatinės žolės, prieskoniai ir daržovių pagardai	216	< 10
Iš viso	216	

b) *Aragogamma, SA*

2007 m. šioje įmonėje maisto produktai nebuvo švitinami.

2.6. Prancūzija

Prancūzijoje yra šešios patvirtintos maisto produktų švitinimo įmonės. 2007 m. kompetentingų institucijų atlikti tikrinimai patvirtino, kad penkios švitinimo įmonės atitinka Direktyvos 1999/2/EB reikalavimus. Vienai įmonei pateiktos pastabos dėl apšvitintos dozės kontrolės ir dėl produktų statuso prieš apdorojimą ir po jo.

Įmonėje *Ionisos SA, Domaine de Corbeville, 91400 Orsè* (identifikavimo Nr. 91471 F), 2007 m. maistas ir jo sudedamosios dalys nebuvo švitinamos. Ji buvo uždaryta.

Lentelėje nurodytos 2007 m. įmonėse švitintų produktų kategorijos ir kiekis.

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Paukštiena	1 239	5
Šaldytos varlių kojelės	687	5
Gumiarabikas	131	3
Prieskoninės žolės, prieskoniai ir džiovintos daržovės	60	10
Kazeinas	22	6
Iš viso	2 139	

2.7. Vengrija

Vengrijoje veikia viena patvirtinta maisto produktų švitinimo įmonė. 2007 m. kompetentingai institucijai (Vengrijos žemės ūkio tarnybai) atlikus tikrinimą nustatyta, kad švitinimo įmonė *AGROSTER Besugárzó Rt.* (Jászberényi út 5, Budapeštas) atitinka Direktyvos 1999/2/EB reikalavimus.

Lentelėje nurodytos 2007 m. šioje įmonėje švitintų maisto produktų kategorijos ir kiekis.

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Prieskoniai, prieskoninės paprikos	5,9	4–6
Dehidratuoti produktai	0,5	3–4
Žolelės	14,5	3–6
Iš viso	20,9	

2.8. Italija

Vienintelė patvirtinta Italijos įmonė Gammarad Italia Spa buvo patikrinta ir teigiamai įvertinta. 2007 m. nei maistas, nei jo sudedamosios dalys šioje švitinimo įmonėje nebuvo švitinamos.

2.9. Nyderlandai

Kompetentingos institucijos patvirtino, kad švitinimo įmonės 2007 m. atitiko Direktyvos 1999/2/EB reikalavimus.

2007 m. sausio 1 d.–gruodžio 31 d. bendrovė *Isotron NL* dviejose įmonėse (įsikūrusiose Edės ir Eteno-Lero miestuose) iš viso apdorojo 2 323 tonas maisto ir jo sudedamųjų dalių. Lentelėse nurodytos tose dviejose įmonėse 2007 m. švitintų produktų kategorijos ir kiekis.

a) Bendrovė *Isotron NL* – švitinimo įmonė Edėje

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Prieskoniai ir prieskoninės žolės	753	IN
Varlių kojelės	197	IN
Paukštiena (šaldyta)	154	IN
Dehidratuotos daržovės	88	IN
Kiaušinio baltymai	70	IN
Krevetės (šaldytos)	45	IN
Maisto produktų mėginiai	10	IN
Iš viso	1 317	

(IN: šiuo klausimu informacija nepateikta).

b) Bendrovė *Isotron NL* – švitinimo įmonė Eteno-Lere

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Džiovintos daržovės	791	IN
Varlių kojelės	146	IN
Prieskoniai ir prieskoninės žolės	48	IN
Paukštiena (šaldyta)	21	IN
Iš viso	1 006	

(IN: šiuo klausimu informacija nepateikta).

2.10. Lenkija

Lenkijoje veikia dvi patvirtintos švitinimo įmonės. Lentelėje nurodytos 2007 m. vienoje įmonėje švitintų maisto produktų kategorijos ir kiekis.

a) *Branduolinės chemijos ir technologijos institutas, Varšuva*

Produktų kategorija	Apdorotas kiekis (t)	Vidutinė sugertoji dozė (kGy)
Džiovinti prieskoniai, džiovintos aromatinės žolės, daržovių prieskoniai	269	7–10
Iš viso	269	

b) *Technikos universiteto taikomosios radiacinės chemijos institutas, Lodzė*

Valstybė narė informacijos apie šią švitinimo įmonę nepateikė.

2.11. Portugalija

Portugalija informacijos nepateikė.

2.12. Rumunija

Rumunijoje yra tik viena patvirtinta švitinimo įmonė – IRASM centras, priklausantis Horios Hulubei fizikos ir branduolinės technikos institutui. Jonizuojančioji spinduliuotė yra radionuklidų ⁶⁰Co gama spinduliuotė. Įmonę patvirtino Nacionalinė branduolinės veiklos komisija. 2007 m. įmonėje IRASM nešvitintas joks maistas ar jo sudedamoji dalis.

2.13. Jungtinė Karalystė

Jungtinėje Karalystėje veikia viena patvirtinta maisto produktų švitinimo įmonė. 2007 m. pagal licencijos sąlygas įmonėje joks maistas nebuvo švitinamas.

2.14. ES apibendrinamoji lentelė

Lentelėje pateikiamas bendras maisto produktų, kurie patvirtintose Europos Sąjungos švitinimo įmonėse buvo apdoroti jonizuojančiąja spinduliuote, kiekis (tonomis).

Produktų kategorija	BE	CZ	DE	ES	FR	HU	NL	PL	Iš viso	%
Kazeinas	0	0	0	0	22	0	0	0	22	0,27
Dehidratuotas kraujas	16	0	0	0	0	0	0	0	16	0,20
Kiaušinių milteliai	7	0	0	0	0	0	0	0	7	0,09
Kiaušinio baltymas	0	0	0	0	0	0	70	0	70	0,86
Žuvis ir kiautuotieji vėžiagyviai	258	0	0	0	0	0	45	0	303	3,72
Maisto produktų mėginiai	0	0	0	0	0	0	10	0	10	0,12
Varlių kojelės ir dalys	1 521	0	0	0	687	0	343	0	2 551	31,29
Gumiarabikas	0	0	0	0	131	0	0	0	131	1,61
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	139	55	228	216	60	21	801	269	1 789	21,94
Mėsa	445	0	0	0	0	0	0	0	445	5,46
Paukštiena	282	0	0	0	1 239	0	175	0	1 696	20,80
Kraskmolos	11	0	0	0	0	0	0	0	11	0,13
Daržovės	12	0	103	0	0	0	879	0	994	12,19
Kiti produktai	108	0	0	0	0	1	0	0	109	1,34
Iš viso	2 799	55	331	216	2 139	22	2 323	269	8 154	
Visos sumos dalis (%)	34,33	0,67	4,06	2,65	26,23	0,27	28,49	3,30	100,00	

3. PRODUKTŲ REALIZAVIMO ETAPE ATLIKTŲ TIKRINIMŲ REZULTATAI IR INFORMACIJA APIE METODUS, NAUDOJAMUS NUSTATANT APDOROJIMĄ JONIZUOJANČIAJA SPINDULIUOTE

Toliau pateikiama valstybių narių informacija apie produktų realizavimo etape atliktų tikrinimų rezultatus ir informacija apie metodus, kurie taikomi nustatant, ar buvo apdorojama jonizuojančiąja spinduliuote.

3.1. Austrija

Iš viso tirta 115 mėginių. Nė vienam iš šių mėginių nebuvo galima įrodyti, kad buvo apdorota jonizuojančiąja spinduliuote.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 115			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	39	0	0	EN 1788, EN 13751
Žolių arbatos	38	0	0	EN 1788, EN 13751
Paukštiena	38	0	0	EN 1786
Iš viso	115	0	0	
Iš viso tirtų mėginių (%)	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.2. Belgija

Iš viso tirti 89 mėginiai. Nustatyta, kad vienas mėginys buvo švitintas.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 89			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Greitai paruošiami makaronai	21	0	1	EN 1788 (*)
Vėžiagyviai ir moliuskai	15	0	0	
Šaldytos prieskoninės žolės	15	0	0	
Krevetės	15	0	0	
Džiovintos daržovės	11	0	0	
Vaisiai	11	0	0	
Iš viso	88	0	1	
Iš viso tirtų mėginių (%)	98,88 %	00,00 %	1,12 %	

(*) Nustatyti, ar buvo švitinta, naudojama termoluminescencinė analizė pagal EN 1788.

3.3. Bulgarija

Bulgarija nepateikė informacijos apie maisto švitinimą 2007 m.

3.4. Kipras

2007 m. jokių analitinių patikrinimų dėl maisto švitinimo neatlikta.

3.5. Čekija

Iš viso tirta 60 mėginių. Rasti du neatitinkantys mėginiai (švitinti ir netinkamai paženklinti).

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 60			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Švieži vaisiai	15	0	0	EN 1788/EN 1785
Prieskoniai	12	0	0	EN 1788
Maisto papildai	8	0	1	EN 1788

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 60			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Žuvis ir kiautuotieji vėžiagyviai	7	0	0	EN 1785
Žolelių arbatos gaminiai	5	0	0	EN 1788
Greitai paruošiami makaronai	3	0	1	EN 1788/EN 1785
Paukštiena	6	0	0	EN 1785
Krevetės	2	0	0	EN 1785
Iš viso	58	0	2	
Iš viso tirtų mėginių (%)	96,67 %	00,00 %	3,33 %	

3.6. Vokietija

Iš viso tirti 3 744 mėginiai, iš kurių 77 buvo švitinti. Du mėginiai buvo švitinti ir atitiko ES direktyvų reikalavimus: vienas mėginys priklausė kategorijai „prieskoniai ir prieskoninės žolės“, o kitas – „sriubos, padažai, greitai paruošiami makaronai“. Kiti 75 švitinti mėginiai reikalavimų neatitiko:

- 21 mėginys priklauso leidžiamų švitinti kategorijai, bet nebuvo atitinkamo ženklinimo,
- 34 mėginiai priklauso neleidžiamų švitinti kategorijai,
- 20 mėginių (daugiausia makaronai ir sausos sriubos) buvo švitinta, tačiau nebuvo įmanoma nustatyti, kurios sudedamosios šių sudėtinių maisto produktų dalys buvo švitintos, norint išsiaiškinti, ar švitinti buvo leidžiama.

Didžiausią nustatytą reikalavimų neatitinkančių mėginių dalį sudaro maisto papildų (16 %), sriubų ir padažų (11 %) kategorijos.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 3744			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Prieskoniai ir prieskoninės žolės	1 022	0	2	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Arbatžolės, arbatžolių gaminiai	328	3	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Pagardai	288	0	2	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Sriubos, padažai, greitai paruošiami makaronai	239	12	17	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Vėžiagyviai, kiautuotieji vėžiagyviai, kiti vandens gyvūnai, įskaitant jų produktus	180	1	2	EN 1786, EN 1788, EN 13751 (*)
Švieži vaisiai	174	0	2	EN 1784, EN 1787, EN 1788, EN 13751
Ankštiniai, riešutai ir aliejinių kultūrų sėklos	162	0	0	EN 1784, EN 1787, EN 1788, EN 13751
Džiovinti grybai arba grybų gaminiai	149	0	5	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Maisto papildai	147	4	23	EN 1786, EN 1787, EN 1788, EN 13751
Džiovinti vaisiai arba vaisių gaminiai	134	0	0	EN 1788, EN 13708 (*)
Žuvis ir žuvininkystės produktai	130	0	0	EN 1786, EN 1788

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 3744			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Grūdai ir grūdų produktai	93	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Džiovintos daržovės, daržovių gaminiai	88	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751 (*)
Paukštiena	75	0	0	EN 1784, EN 1786, EN 1788
Paruošti maisto gaminiai	72	0	1	EN 1786, EN 1788, EN 13751
Dešros	67	0	0	EN 1784, EN 1786, EN 1787, EN 1788
Šviežios daržovės	52	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Švieži grybai	47	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Sūris su prieskoninėmis žolėmis	46	0	0	EN 1787, EN 1788
Bulvės, daug krakmolo turinčių augalų dalys	42	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Mėsos produktai (išskyrus dešras)	41	0	0	EN 1784, EN 1786
Mėsa (išskyrus naminių paukščių ir laukinių medžiojamųjų paukščių mėsa)	15	0	1	EN 1786
Sūris be prieskoninių žolių	12	0	0	(*)
Sviestas su prieskoninėmis žolėmis	10	0	0	EN 1787, EN 1788
Kakava	10	0	0	EN 1787
Kiaušiniai ir kiaušinių produktai	9	0	0	EN 1784, EN 1785
Pienas ir pieno produktai	8	0	0	EN 1787
Kava	1	0	0	EN 13751
Kiti produktai	28	0	0	EN 1787, EN 1788
Iš viso	3 669	20	55	
Iš viso tirtų mėginių (%)	98,00 %	0,53 %	1,47 %	

(*) Nustatyti, ar buvo švitinta, naudojami ir kiti metodai (pavyzdžiui, elektronų paramagnetinis rezonansas).

3.7. Danija

2007 m. realizacijos etape maisto apšvitės analitinė kontrolė nebuvo vykdoma.

Tačiau Danijos įmonės yra įsipareigojusios, kad pačios atliks patikrinimus, siekdamos užtikrinti taisyklių laikymąsi. Danijos veterinarijos ir maisto administracija patikrino dokumentus, kaip įmonės vykdo šią savo pačių kontrolę.

3.8. Estija

2007 m. jokių analitinių patikrinimų dėl maisto švitinimo neatlikta.

2007 m. Estijoje maisto apšvitės analitinė kontrolė realizacijos etape nebuvo vykdoma.

3.9. Graikija

Iš viso tirti 92 mėginiai ir nustatyta, kad nė vienas mėginys nebuvo švitintas.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 92			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	81	0	0	EN 13751 (PPSL)
Kakava	8	0	0	EN 13751 (PPSL)
Grūdai	2	0	0	EN 13751 (PPSL)
Sausa sriuba	1	0	0	EN 13751 (PPSL)
Iš viso	92	0	0	
Iš viso tirtų mėginių (%)	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.10. Ispanija

Iš viso tirta 130 mėginių ir nustatyta, kad trys iš jų buvo švitinti. Visi neatitinkantys mėginiai buvo varlių kojelės.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 130			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	88	0	0	EN 1787, EN 1788
Džiovinti vaisiai	25	0	0	EN 1786, EN 13708
Žuvis, vėžiagyviai ir kiti vandens gyvūnai	9	0	3	EN 1786
Daržovės	5	0	0	EN 1787, EN 1788
Iš viso	127	0	3	
Iš viso tirtų mėginių (%)	97,70 %	00,00 %	2,30 %	

3.11. Suomija

Iš viso buvo ištirti 94 mėginiai. Nustatyti penki švitinti ir nepaženklinėti mėginiai.

Nė vienas iš apšvitintų mėginių nebuvo tinkamai paženklintas, o švitinimo įmonės nebuvo patvirtintos ES.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 94			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Džiovinti prieskoniai ir prieskoninės žolės	73	0	1	EN 1788, EN 13751
Maisto papildai	17	0	4	EN 1788, EN 13751
Uogos	4	0	0	EN 1788
Iš viso	89	0	5	
Iš viso tirtų mėginių (%)	94,68 %	00,00 %	5,32 %	

3.12. Prancūzija

Iš viso tirta 117 mėginių ir nustatyta, kad 6 mėginiai buvo švitinti ir netinkamai paženklinėti.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 117			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Džiovinti vaisiai	19	0	0	EN 1788
Bulvės	12	0	0	EN 1788
Dehidratuotos sriubos ir padažai	11	0	0	EN 1788
Daržovės	10	0	0	EN 1788
Greitai paruošiami makaronai	9	0	3	EN 1788
Riešutai	9	0	0	EN 1788
Kiautuotieji vėžiagyviai	7	0	1	EN 1788
Kaštainiai	6	0	0	EN 1788
Mechaniniu būdu atskirta nuo kaulų paukštiena	6	0	0	EN 1788
Šaldytos varlių kojelės	5	0	2	EN 1788
Arbata	5	0	0	EN 1788
Pieno produktams skirti grūdų dribsniai	4	0	0	EN 1788
Imbieras	4	0	0	EN 1788
Vytinta žuvis	2	0	0	EN 1788
Prieskoniai	2	0	0	EN 1788
Iš viso	111	0	6	
Iš viso tirtų mėginių (%)	94,87 %	00,00 %	5,13 %	

3.13. Vengrija

Iš viso tirti 139 mėginiai ir nustatyta, kad vienas mėginys buvo švitintas.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 139			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Prieskoniai	49	10	0	EN 1788
Arbata	43	2	1 (*)	
Maisto papildai	26	8	0	
Iš viso	118	20	1	
Iš viso tirtų mėginių (%)	84,89 %	14,39 %	0,72 %	

(*) Apšvitintas arbatos mėginys buvo taip ir paženklintas, tačiau Vengrijoje arbatos švitinti neleidžiama.

3.14. Airija

2007 m. ištyrus 580 maisto produktų pavyzdžių buvo nustatytas 21 švitintas produktas, tačiau jie nebuvo reikiamai paženklininti.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 580			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	217	0	5	Tikrinant – EN 13751, patvirtinant – EN 1788
Kava ir arbata	115	0	0	
Makaronai	66	0	4	
Vaisiai ir daržovės	42	0	2	
Padažai ir sriubos	25	0	0	
Pagardai ir stiprūs sultiniai	22	0	2	
Dygliuotojo ožerškio uogų produktai	14	0	4	
Sėklos	13	0	0	
Maisto papildai	12	0	1	
Grūdai ir kepiniai	7	0	1	
Įvairūs produktai	26	0	2	
Iš viso	559	0	21	
Iš viso tirtų mėginių (%)	96,38 %	00,00 %	3,62 %	

3.15. Italija

Iš viso buvo ištirti 105 mėginiai. Nustatyta, kad nė vienas iš jų nebuvo švitintas. Rezultatų nebuvo įmanoma nustatyti 11 atvejų.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 105			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Prieskoniai, prieskoninės žolės ir daržovių ekstraktai	79	11	0	EN 13783, EN 1788
Svogūninės daržovės	7	0	0	EN 13783
Džiovinti vaisiai	2	0	0	EN 13783
Kiti vaisiai	2	0	0	EN 13783
Žolių mišiniai	2	0	0	EN 13783
Riešutai	2	0	0	EN 13783
Iš viso	94	11	0	
Iš viso tirtų mėginių (%)	89,52 %	10,48 %	0,00 %	

3.16. Latvija

Paimti du mėginiai ir nustatyta, kad abu atitiko ES teisės aktus.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 2			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Greito paruošimo sausa sriuba	1	0	0	EN 1788
Žolelių arbata	1	0	0	
Iš viso	2	0	0	
Iš viso tirtų mėginių (%)	100,00 %	0,00 %	0,00 %	

3.17. Lietuva

Tirti 89 mėginiai, visi atitiko reikalavimus.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 89			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Džiovintos aromatinės žolės, arbatos mėginiai, prieskonių mėginiai	89	0	0	EN 13783:2004
Iš viso	89	0	0	
Iš viso tirtų mėginių (%)	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.18. Liuksemburgas

Iš viso tirta 20 maisto papildų mėginių. Nustatyta, kad 6 mėginiai buvo švitinti. Rezultatų nebuvo įmanoma nustatyti 6 atvejais.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 20			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Maisto papildai	8	6	6	EN 1788
Iš viso	8	6	6	
Iš viso tirtų mėginių (%)	40,00 %	30,00 %	30,00 %	

3.19. Malta

Iš viso tirti 25 prieskoninių žolių ir prieskonių mėginiai. Nustatyta, kad 21 mėginys buvo švitintas, tačiau nebuvo tinkamai paženklintas.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 25			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	4	0	21	EN 13751
Iš viso	4	0	21	
Iš viso tirtų mėginių (%)	16,00 %	0,00 %	84,00 %	

3.20. Nyderlandai

2007 m. iš viso paimta ir tirta 416 mėginių. Nustatyta, kad 33 mėginiai buvo švitinti. Trys švitinti mėginiai (visi – maisto papildai) buvo tinkamai paženklinti.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 416			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Maisto papildai	201	0	29	EN 1788, EN 13751
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	185	0	1	EN 1788, EN 13751
Iš viso	386	0	30	
Iš viso tirtų mėginių (%)	92,79 %	00,00 %	7,21 %	

3.21. Lenkija

Iš viso tirta 150 mėginių ir nustatyta, kad vienas mėginys buvo švitintas ir netinkamai paženklintas.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 150			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Džiovinotos prieskoninės žolės, prieskoniniai ir daržovių pagardai	66	0	0	EN 1786, EN 1787, EN 1788, EN 13751
Riešutai, įskaitant žemės riešutus	25	0	0	EN 1786, EN 1787, EN 1788
Daržovės	20	0	1	EN 1786, EN1787, EN 1788
Vaisiai	19	0	0	EN 1786, EN 1787, EN 1788
Žuvis ir kiautuotieji vėžiagyviai	13	0	0	EN 1786, EN 1787, EN 1788
Paukštiena ir paukštienos produktai, kiaušiniai ir kiaušinių produktai	7	0	0	EN 1786, EN 1787, EN 1788
Iš viso	149	0	1	
Iš viso tirtų mėginių (%)	99,33 %	00,00 %	0,67 %	

3.22. Portugalija

Portugalija informacijos nepateikė.

3.23. Rumunija

2007 m. 2014 mažmeninės prekybos parduotuvių atliktas maisto produktų (džiovinų aromatinių žolių, prieskonių ir daržovių pagardų) dokumentų patikrinimas (įskaitant ženklinimą). Visi tikrinti maisto produktai nebuvo paženklinti, kad jie būtų buvę švitinti. 2007 m. jokių analitinių patikrinimų dėl maisto švitinimo neatlikta.

3.24. Švedija

2007 m. iš viso patikrinti 6 mėginiai: bizonų, žvyrių (baltųjų tetervinų), varlių ir krokodilų mėsos, taip pat dviejų skirtingų rūšių sūrio. Švitinti maisto produktai tirti taikant EN 1784 metodą. Nė vienas iš mėginių nebuvo švitintas.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 6			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Mėsa	4	0	0	EN 1784
Sūris	2	0	0	EN 1784
Iš viso	6	0	0	
Iš viso tirtų mėginių (%)	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.25. Slovakija

2007 m. Slovakijoje iš viso tirtas 41 mėginys ir nenustatyta, kad būtų buvę švitintų mėginių.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 41			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Žemės riešutai ir kiti riešutai	25	0	0	EN 1784
Sūriai	12	0	0	EN 1784
Mėsa (vištiena, antiena)	3	0	0	EN 1784

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 41			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Aguonos	1	0	0	EN 1784
Iš viso	41	0	0	
Iš viso tirtų mėginių (%)	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.26. Slovėnija

Tirta 20 mėginių siekiant nustatyti, ar jie apdoroti jonizuojančiąja spinduliuote. Nė vienas iš mėginių nebuvo švitintas.

Tirti maisto produktai	Mėginių skaičius: 20			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Prieskoniai	10	0	0	EN 13751
Maisto papildai	10	0	0	EN 1788, EN 13751
Iš viso	20	0	0	
Iš viso tirtų mėginių (%)	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.27. Jungtinė Karalystė

2007 m. tirti 407 produktų mėginiai. Dalis šių produktų buvo tirti kaip atskiros sudedamosios dalys (pavyzdžiui, makaronai ir prie jų pridedamas pagardų pakelis), ir kiekviena dalis laikyta atskiru mėginiu. Todėl iš viso buvo ištirti 429 mėginiai ir patvirtinta, kad 48 iš jų buvo švitinti. Taikant CEN metodą EN 13751:2002, mėginiai, apibūdinti kaip „neįmanoma nustatyti“, buvo priskirti tarpiniams mėginiams ir toliau nebuvo tiriami; arba buvo priskirti mažo jautrumo mėginiams, kurių mineralų granulių dalies nepakako tiksliam tyrimui atlikti.

Tirti maisto produktai	Mėginiams imtų produktų skaičius: 407 Tirtų mėginių skaičius: 429			Taikytas CEN metodas
	Atitinka	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka	
Džiovintos prieskoninės žolės, prieskoniai ir daržovių pagardai	163	18	6	EN 13751, EN 1778
Maisto papildai	83	7	31	EN 13751, EN 1778
Makaronai ir sausi azijietiški valgiai	30	2	4	EN 13751, EN 1778
Šviežios ir konservuotos (ne džiovintos) prieskoninės žolės ir prieskoniai	27	0	0	EN 13751, EN 1778
Vaisiai (įskaitant šviežius ir džiovintus)	23	0	1	EN 13751, EN 1778
Arbatžolės	14	0	3	EN 13751, EN 1778
Grybai	7	0	0	EN 13751
Žuvis ir jūros gėrybės (džiovintos krevetės)	2	0	0	EN 13751
Padažai (skysti ir šaldyti)	2	0	0	EN 13751
Džiovinta mėsa	1	0	0	EN 13751
Medus ir kiti bičių produktai	1	0	3	EN 13751, EN 1778
Daržovės (džiovinti svogūnai)	1	0	0	EN 13751
Iš viso	354	27	48	
Iš viso tirtų mėginių (%)	82,52 %	6,29 %	11,19 %	

3.28. ES rezultatų apibendrinimas

Lentelėje apibendrinami tirti mėginiai ir visoje ES gauti rezultatai:

Valstybė narė	Mėginiai atitinka	Neįmanoma nustatyti	Mėginiai neatitinka	Iš viso mėginių	% nuo visų ES mėginių
AT	115	0	0	115	1,78
BE	88	0	1	89	1,38
BG	IN	IN	IN	IN	IN
CY	ATN	ATN	ATN	ATN	ATN
CZ	58	0	2	60	0,93
DE	3 669	20	55	3 744	57,93
DK	ATN	ATN	ATN	ATN	ATN
EE	ATN	ATN	ATN	ATN	ATN
EL	92	0	0	92	1,42
ES	127	0	3	130	2,01
FI	89	0	5	94	1,45
FR	111	0	6	117	1,81
HU	118	20	1	139	2,15
IE	559	0	21	580	8,97
IT	94	11	0	105	1,62
LV	2	0	0	2	0,03
LT	89	0	0	89	1,38
LU	8	6	6	20	0,31
MT	4	0	21	25	0,39
NL	383	0	33	416	6,44
PL	149	0	1	150	2,32
PT	IN	IN	IN	IN	IN
RO	NAC	NAC	NAC	NAC	NAC
SE	6	0	0	6	0,09
SK	41	0	0	41	0,63
SI	20	0	0	20	0,31
UK	354	27	48	429	6,64
IŠ VISO ES	6 176	84	203	6 463	
%	95,56	1,30	3,14		

IN: Valstybė narė informacijos nepateikė.

ATN: 2007 m. neatlikta jokių analitinių patikrinimų.

4. SANTRAUKA

Dabartinėje ataskaitoje nagrinėjamas 2007 m. sausio 1 d.–2007 m. gruodžio 31 d. laikotarpis. Joje apibendrinama informacija, Komisijai pateikta 25 valstybių narių.

Remiantis gauta informacija, 22 patvirtintos švitinimo įmonės veikia 11 valstybių narių, kaip išdėstyta Direktyvos 1999/2/EB 7 straipsnio 2 dalyje. Viena patvirtinta įmonė buvo uždaryta. 2007 m. nepatvirtinta naujų švitinimo įmonių, tačiau, išstojus Rumunijai ir Bulgarijai, į sąrašą buvo įtraukta viena nauja švitinimo įmonė. 2007 m. šešiose švitinimo įmonėse nešvitintas joks maistas ar jo sudedamosios dalys; apie vieną švitinimo įmonę informacijos nepateikta.

2007 m. 8 valstybių narių 16 švitinimo įmonių jonizuojančiąja spinduliuote apdorota 8 154 tonos produktų. 89,29 % apšvitinta trijose valstybėse narėse: Belgijoje (34,33 %), Nyderlanduose (28,49 %) ir Prancūzijoje (26,23 %). Trys didžiausios švitintų produktų kategorijos dalys yra varlių kojelės (31,29 %), prieskoninės žolės ir prieskoniniai (21,94 %) ir paukštiena (20,80 %).

25 iš 27 valstybių narių pateikė informaciją dėl produktų realizavimo etape atliktų patikrinimų. Vykdamas oficialius tikrinimus ir inspekcijas, analitiniai tikrinimai nebuvo atliekami 4 valstybėse narėse. Viena iš šių valstybių narių pranešė, kad pagal nacionalinius įstatymus maisto pramonės įmonės pačios turi atlikti tikrinimus, siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi maisto švitinimo taisyklių.

21 valstybėje narėje iš viso buvo paimti 6 463 mėginiai. Direktyvų nuostatas atitiko 6 176 mėginiai (95,56 %). Nuostatų neatitiko 203 mėginiai (3,14 %). Neatitikimo priežastys dažniausiai buvo susijusios su netinkamu ženklinimu ir švitinimu tų kategorijų produktų, kurių neleidžiama švitinti. Tiriant 84 mėginius (1,30 %) nebuvo įmanoma nustatyti, ar jie atitinka nuostatas, ar ne. Tai daugiausia buvo iš sudedamųjų dalių sudarytuose mišiniuose, kuriuose kartais neįmanoma nustatyti, kuri sudedamoji dalis buvo švitinta, norint nustatyti, ar švitinti buvo leidžiama.
